

*Informācija plašsaziņas līdzekļiem
2016. gada 30. novembrī*

Latgale aktīvi gatavojas Latvijas valsts simtgadei

2017. gadā, kad gaidāma Latvijas valsts simtgades svinību atklāšana, liela loma būs Latgalei un latgaliešiem, izceļot novada devumu Latvijas valsts tapšanā. Jau šobrīd, sadarbībā ar pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām un Latgales uzņēmumiem, aktīvi norisinās gatavošanās simtgades svinībām. Latgales kongresa simtgades pasākumu cikls aizsācies ar vairākām norisēm un jau nākamgad plānoti vairāk nekā 30 notikumi, centrālais no tiem būs Latgales kongresa simtgade maijā un tā ietvaros notiekošais 4. pasaules latgaliešu saiets.

„Latgalei ir ļoti nozīmīga loma Latvijas valsts veidošanā – ne vien pirms 100 gadiem, bet arī šodien. Paldies visām Latgales pašvaldībām, uzņēmumiem un nevalstiskajām organizācijām, kas jau aktīvi iesaistījušās simtgades svinību tapšanā. Katrs no mums atsevišķi un visi kopā mēs veidojam savu valsti, tādēļ simtgade ir īpašs brīdis, lai izzinātu sava novada stāstu un vēsturi, lepotos ar piederību konkrētai vietai, kā arī iesaistītos ne vien esošajās svētku norisēs, bet radītu paši savas svinības,” mudina kultūras ministre Dace Melbārde.

Laika posmā līdz 2017. gada maijam, Latgalē notiks virkne izglītojošo pasākumu par Latvijas un Latgales vēsturi un Latgales lomu valsts veidošanā. Šonedēļ, 30. novembrī, un 1. decembrī Rēzeknes Tehnoloģiju augstskolā notiek 9. starptautiskā latgalistikas konference, kas veltīta latgaliešu literāta, politiķa un kultūras darbinieka Franča Kempa 140 gadu atcerei. Konferencē pārstāvēti pētījumi no Lietuvas, Igaunijas, Polijas, Krievijas, Itālijas, Francijas, Zviedrijas. Konferences otrajā dienā tiks prezentēta un internetvidē aktivizēta izglītojoša datorspēle par Latgales spilgtākajiem kultūras un sabiedriskajiem darbiniekiem „Īsapazeisim”, kas pamatā domāta skolu jauniešiem, bet būs saistoša arī plašam interesentu lokam, jo datorspēle ļauj iepazīt 33 zīmīgas personas ne vien Latgales, bet Latvijas kultūrvēsturē. Konferences rīkotāji un spēles idejas autori, kā arī izstrādātāji ir Rēzeknes Tehnoloģijas augstskolas mācībspēki sadarbībā ar Kultūras ministriju. Tiešraide no Rēzeknes būs skatāma augstskolas mājaslapā www.ru.lv un Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio vienotajā ziņu portālā www.lsm.lv.

Tāpat sadarbībā ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centru, autoru kolektīvu – Līga Rundāne, Aelita Andrejeva, Ilga Šuplinska – Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija veido izglītojošu izdevumu „Gostūs pi Boņuka” – populārzinātnisku, bilingvālu (latviešu literārajā valodā un latgaliešu rakstu valodā), interaktīvu izdevumu par Latgali sākumskolas vecuma bērniem, aktualizējot novadmācības apguvi gan skolās, gan individuāli, kā arī rādot latgaliskā latviskuma citādību Latvijas vēstures un kultūras kontekstā. Sagatavošanas procesā tiek apzināti vietējie iedzīvotāji, dzimtā vieta un apkārtnē, tradīcijas, profesijas, dažādas svinamās dienas un cilvēka dzīves godi, Latgales simboli un Latgales novadi.

Savukārt Balvos norisinās lekciju cikls „Latgales ceļš pretī Latvijas valstij (1915-1920)”, kurā Ziemeļlatgales izglītības un kultūras darbinieki izzina Latvijas dibināšanu dažādos kontekstos. Ceļā uz Latgales kongresa un Latvijas valsts simtgadi šogad un arī 2017. gadā Valsts Kultūrkapitāla fonds sniegts papildu atbalsts medijiem sabiedriski nozīmīga satura veidošanai ar mērķi stiprināt latvisko un latgalisko kultūrtelpu un valstisko apziņu Latgales plānošanas reģiona pierobežas teritorijā.

Simtgades svinības tiek veidotas, lai stāstītu Latvijas stāstu, tāpēc top jauni Latvijas izzināšanas un apceļošanas maršruti „Valstiskuma veidošanās ceļi”. Šie septiņi īpaši simtgadei veltīti maršruti palīdzēs iepazīt gan Latvijas kultūrvēsturi, gan viesoties un gūt

pieredzi pie vietējiem Latvijas uzņēmējiem, un tie jau šobrīd tiek sagatavoti, apkopojot vietējo iedzīvotāju stāstus, kas papildinās katru maršrutu. Latgalē būs divi maršruti - Māras ceļš un Daugavas ceļš. Ikvienam ir iespēja iesniegt savus priekšlikumus šo maršrutu papildināšanai asociācijai „Lauku ceļotājs”.

Viens no Latvijas valsts simtgades svinību atklāšanas centrālajiem notikumiem 2017. gadā būs Latgales kongresa simtgade, svinot vēsturisko nozīmīgo lēmumu, kad latgalieši lēma par kopīgu ceļu ar Vidzemi un Kurzemi uz neatkarīgu Latvijas valsti. Plašā norišu programmā no 1. līdz 7. maijam Rēzeknē notiks vēsturiskas ekspozīcijas atvēršana, piemiņas vietas atklāšana vēsturiskajā Latgales kongresa norises vietā, komponista Riharda Dubras darba pirmatskaņojums Latvijai Nacionālā simfoniskā orķestra un Valsts akadēmiskā kora „Latvija” izpildījumā. Daugavpilī notiks Tautu forums, akcentējot mazākumtautību lomu Latvijas valsts izveidē, īpaša ozolu stādīšanas akcija, 4. maija svinēšana ar Baltā galdauta svētkiem un citas norises, kas ļaus pieredzēt, piedzīvot, sajūst Latgali. Programmas veidošanu aizsāka ar Ministru prezidenta rīkojumu izveidota darba grupa Latgales kongresa simtgades pasākumu organizēšanai, programmas veidošanā iesaistītas valsts institūcijas, Saeima, Valsts kanceleja, Aizsardzības ministrija, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Latvijas valsts simtgades birojs, Latgales plānošanas reģions un tajā ietilpstošās pašvaldības, jo īpaši Rēzeknes pilsēta un novads, Daugavpils pilsēta un novads un Ludza. Latgales pašvaldības, organizācijas un cilvēki ir aicināti papildināt Latgales kongresa simtgades kultūras un izglītojošo programmu.

Latvijas valsts simtgades svinības notiks laikā no 2017. gada līdz 2021. gadam. Latvijas valsts simtgades svinību galvenais vēstījums ir „Es esmu Latvija”, akcentējot, ka Latvijas valsts galvenā vērtība ir cilvēki, kuri ar savu ikdienas darbu veido tās tagadni un kopā ar jauno paaudzi liek pamatus rītdienai.

Papildu informācija:

Linda Pastare

Latvijas valsts simtgades biroja sabiedrisko attiecību speciāliste

67330339, 29374438

Linda.Pastare@km.gov.lv

<http://medijiem.lv100.lv/>